

Sporočilo za javnost

Napak v delovanju demokracije ne bomo odpravili zgolj z internetom

Ljubljana, 27. oktober – Inštitut za elektronsko participacijo je v sodelovanju z Zavodom Studio 12 in s podporo Urada Vlade Republike Slovenije za komuniciranje izvedel polletni projekt “Z e-participacijo do vključujoče Evrope” z namenom informirati, ozavestiti in aktivirati prebivalce Slovenije za uporabo interneta kot orodja vključevanja in opolnomočenja v demokratičnem življenju Evropske unije.

V okviru projekta je bilo postavljeno spletno mesto z vsebinskimi analizami, primeri dobrih praks e-peticij, e-posvetovanj, e-volitev ter s pogovori z državljani, mladimi in strokovnjaki o demokratični udeležbi s pomočjo interneta. Osrednji dogodek projekta pa je bila 1. video konferenca na temo uveljavljanja državljanske volje s pomočjo interneta, na kateri so razpravljavci opozorili na družbene pogoje, ovire in izzive elektronske participacije v kontekstu razprav o prihodnosti Evrope in vključevanja mladih. Konferenca nosi sporočilo, da vključujoča in učinkovita uporaba interneta v demokratičnem življenju temelji na zaupanju, preglednosti in sodelovanju v družbi, za to pa je potrebno izboljšati ali spremeniti obstoječe načine upravljanja in odločanja o javnih zadevah.

Pomanjkljiva vključenost državljanov v procese odločanja

Dr. Andrej A. Lukšič s Fakultete za družbene vede je mnenja, da morajo „državljani zahtevati odpiranje političnega prostora in političnih aren. Ko bodo te ravni odprte, bomo ugotovili, da ne moremo vsi sodelovati, kot bi želeli, šele nato bomo želeli različna orodja, s katerimi bomo lahko sodelovali in izražali mnenja.“ Da so ključni izzivi delovanja sodobnih demokracij predvsem družbene in kulturne narave, je izpostavil tudi **Alois Paulin** s Tehnološke univerze na Dunaju, ko je opozoril na napako, ki se dogaja pri „kopiranju obstoječih komunikacijskih praks med institucijami in državljani na področje novih tehnologij“, s katerim uničujemo inovativni potencial interneta in morebitne spremembe, ki ga le-ta prinaša za demokratično participacijo na nacionalni in evropski ravni. Obseg demokratične participacije pa je odvisen tudi od motivacije državljanov. **Dr. Polona Pičman Štefančič**, z Raziskovalnega centra družbe Rea IT je povedala, da spletna posvetovalna orodja državnih institucij pogosto temeljijo „na zmotni iluziji o aktivnem državljanu, ki pride zvečer domov in se z največjim veseljem usede za računalnik ter piše svojemu predstavniku, kaj si on želi“.

Uveljavljanje državljanske volje s pomočjo Facebooka

Po podatkih agencije We Are Social imamo v Sloveniji 800.000 uporabnikov Facebook-a, kar predstavlja 40 % prebivalcev, a po besedah strokovnjaka za družbena omrežja **Mateja Špeharja** državne institucije še niso našle načina, da bi s pomočjo te platforme izmerile utrip med državljani. Kot je povedal Špehar, to družbeno omrežje posameznikom omogoča, da imamo lasten medij, s katerim dosežemo več ljudi kot v realnem življenju. Človek ima prvič v zgodovini človeštva možnost, da ni anonimnež: „Na nek način smo fotelj-aktivisti za računalniki, telefoni in tablicami, a

že nekajkrat se je pokazalo, da če sporočamo prave vsebine, gredo ljudje tudi na ulice,“ in dodal, da se državljani premalo zavedajo, kakšno moč imajo: „Domet posameznika na družbenih omrežjih mogoče majhen, a če bo nekdo dovolj visoko skočil, ga bodo opazili tudi ostali uporabniki omrežja in mediji.“

Digitalna participacija mladih

Splet je eno izmed orodij, ki mladim pomaga pri njihovi realizaciji. **Tea Jarc** iz Mladinskega sveta Slovenije je poudarila, da je v kontekstu aktivnega državljanstva potrebno spodbujati participacijo mladih, saj ti nimajo enakih možnosti sodelovanja v procesih odločanja kot druge starostne skupine: „Med mladimi je treba gojiti zavedanje, kaj pomeni sodelovanje, kako se vključevati, kako lahko tvoj glas doprinese k družbenim spremembam. Na drugi strani pa je naloga države, da ustvari prostor, kjer bodo mladi lahko povedali svoje mnenje in kjer bo to mnenje tudi upoštevano.“ Kot je razložila Jarčeva, se vsaka spletna aktivacija, npr. všečki ali spletni statusi, selijo v širše področje družbe, v medije, v realnost, itd. Internet je orodje, ki je mladim blizu, zato ga je potrebno izkoristiti. Pri tem je nezanemarljivo izpostaviti mnenje **Tamare Pevec**, mlade državljanke in študentke politologije: „Politiki, tako na državni kot na evropski ravni, se premalo zavedajo, da so na pozicijah v našem imenu in da bi nas morali bolj poslušati in podpirati. Čisto vsak politik bi lahko prek internetnih orodij transparentno zbiral konstruktivna mnenja ljudi.“ Pevčeva prav tako meni, da je med državljani ogromno nezadovoljstva in prepričanja, da ne moremo nič spremeniti, kar se izraža v apatičnosti in kritiziranju na družbenih omrežjih, ne pa v uporabi interneta kot orodja aktivnega državljanstva.

Projektu “Z e-participacijo do vključujoče Evrope” lahko sledite na spletni strani <http://www.inepa.si/e-participacija-evropa/> in družbenih omrežjih Facebook <https://www.facebook.com/forum.evropske.razprave> in Twitter https://twitter.com/Razprave_EU.

Več informacij:
mag. Simon Delakorda
simon.delakorda@inepa.si
041 365 529